

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงคุณภาพในกลุ่มวัยรุ่น

ทักษะการอ่านเป็นกระบวนการต่อเนื่อง อันเริ่มต้นมาจากพื้นฐานทักษะการอ่านออกเขียนได้ที่ควรเริ่มต้นตั้งแต่วัยเยาว์ และมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่การเข้าใจในสิ่งที่อ่าน รู้จักคิด การวิเคราะห์ และการตีความสิ่งที่อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเยาวชนในวัยประถมศึกษาตอนปลายจนถึงวัยรุ่นที่ได้รับการบ่มเพาะให้มีทักษะการอ่านที่ดีและมีนิสัยรักการอ่าน ก็จะเริ่มเลือกหนังสืออ่านเองตามความสนใจ เรียกได้ว่าเป็น “นักอ่านอิสระ” ที่สามารถพัฒนาตนเองจากการอ่าน และเป็นผู้ที่รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กและวัยรุ่นมีลักษณะที่แตกต่างกัน ที่ผ่านมในสังคมไทยมีจุดเน้นในการส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กมากกว่าเนื่องจากเป็นวัยพื้นฐานที่จำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังการอ่าน ในขณะที่องค์ความรู้ด้านการส่งเสริมการอ่านสำหรับวัยรุ่นโดยเฉพาะนั้นยังมีไม่มากนัก เอกสารฉบับนี้นำเสนอข้อมูลเบื้องต้นว่าด้วยการอ่านของวัยรุ่น อาทิ สถิติและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของวัยรุ่น ตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับกลุ่มวัยรุ่นทั้งในไทยและต่างประเทศ รวมทั้งบทบาทของทีเคพาร์คในการส่งเสริมการอ่านให้กับกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักขององค์กร

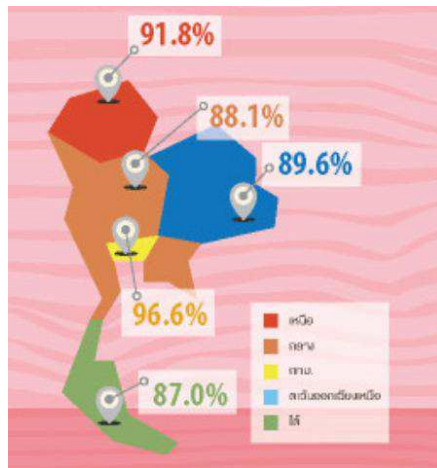
สถิติและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของวัยรุ่น

วัยรุ่นไทย 9.5 แสนคน ไม่อ่าน

สถิติการอ่านของวัยรุ่นไทย อายุ 15-24 ปี จาก การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่า วัยรุ่นไทยอ่านหนังสือร้อยละ 90.1 หรือ 8.6 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 11.5 โดยมีปริมาณการอ่านเฉลี่ย 50 นาทีต่อวัน ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่นๆ ในขณะเดียวกัน มีวัยรุ่นไทยที่ไม่อ่านหนังสือ ร้อยละ 9.9 หรือ 9.5 แสนคน (ปี 2554 มีวัยรุ่นไม่อ่านหนังสือกว่า 2.2 ล้านคน)

เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่และภูมิภาค วัยรุ่นในเขตเทศบาลมีปริมาณการอ่านสูงกว่านอกเขตเทศบาล กล่าวคือ ในเขตเทศบาลอ่านร้อยละ 91.5 นอกเขตเทศบาลอ่านร้อยละ 88.9 ส่วนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ มีปริมาณการอ่านมากกว่าภาคอื่นๆ (ร้อยละ 96.6) วัยรุ่นภาคใต้มีปริมาณการอ่านน้อยที่สุด (ร้อยละ 87.0)

* คำนวณและสรุป โดย นางสาวทัศนีย์ จันอินทร์ ฝ่ายวิชาการ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, มีนาคม 2557

แผนภูมิที่ 1 แสดงปริมาณการอ่านของวัยรุ่นแต่ละภาค

ทำไมวัยรุ่นไทยไม่อ่าน

เหตุผลหลักที่วัยรุ่นไทยไม่อ่านหนังสือคือ ชอบดูโทรทัศน์ ไม่มีเวลาอ่าน และไม่ชอบหรือไม่สนใจ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สาเหตุที่ไม่อ่านหนังสือ	ร้อยละ
ชอบดูโทรทัศน์	44.4
ไม่มีเวลาอ่าน	34.8
ไม่ชอบอ่าน / ไม่สนใจ	26.4
อ่านหนังสือไม่ออก	15.8
ชอบฟังวิทยุ	3.9
ใช้คอมพิวเตอร์	1.3

ตารางที่ 1 สาเหตุที่วัยรุ่นไทยไม่อ่านหนังสือ

สำนักงานบริหารส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

เหตุผลในการอ่านหนังสือ

เหตุผลที่ทำให้วัยรุ่นไทยอ่านหนังสือ ส่วนใหญ่เนื่องมาจากการอ่านเพื่อการศึกษา และเพิ่มพูนความรู้

เหตุผลที่วัยรุ่นไทยอ่านหนังสือ	วัยรุ่น (15-24 ปี) ร้อยละ
เพื่อการศึกษา	44.3
เพื่อเพิ่มพูนความรู้	43.4
เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร	28.0
เพื่อความบันเทิง	26.0
สนใจ/อยากรู้	17.4

ตารางที่ 2 เหตุผลที่วัยรุ่นไทยอ่านหนังสือ

วัยรุ่นไทยอ่านอะไร

ผลการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2556 ระบุว่า หนังสือที่วัยรุ่นนิยมอ่าน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือเพื่อความบันเทิง และหนังสือที่ให้ความรู้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

หนังสือที่อ่าน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	78.5
หนังสือที่ให้ความรู้	64.5
หนังสือเพื่อความบันเทิง	61.7
นิตยสาร	61.6
วารสาร	61.6
แบบเรียน	55.6
ศาสนา	29.3
อื่นๆ	7.2

ตารางที่ 3 ประเภทเนื้อหาสาระของหนังสือที่วัยรุ่นอ่านนอกเวลาเรียน/ทำงาน

ด้านสถิติการยืมคืนหนังสือของห้องสมุดมีชีวิตที่เคพาร์คพบข้อมูลที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ วัยรุ่นทั้งวัยรุ่นตอนต้น อายุ 14-18 ปี และวัยรุ่นตอนปลาย อายุ 19-24 ปี นิยมอ่านนวนิยายและหนังสือเกี่ยวกับภาษา

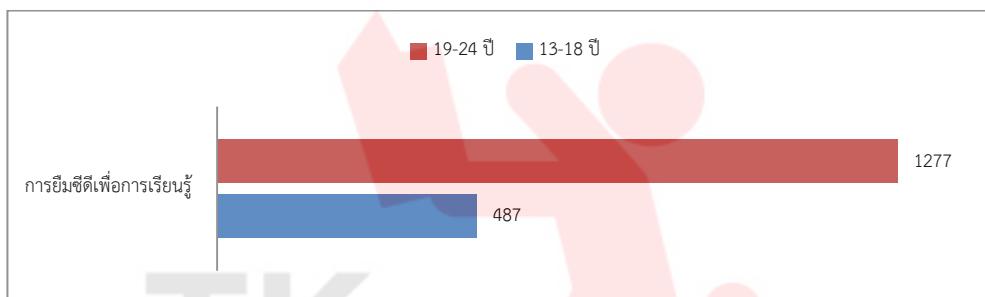
ประเภททรัพยากร	อายุ 14-18 / (เล่ม)	อายุ 19-24 / (เล่ม)
ความรู้ทั่วไป	383	719
จิตวิทยา	708	2,217
ศาสนา	556	478
สังคม	1,348	2,947
ภาษาศาสตร์	1,596	4,913
วิทยาศาสตร์ทั่วไป (คณิต/ฟิสิกส์/เคมี)	721	331
วิทยาศาสตร์ (สุขภาพ/อาหาร/ธุรกิจ)	1,247	3,640
ศิลปะ กีฬา	744	1,198
วรรณคดี	1,736	1,053
ประวัติศาสตร์ ท่องเที่ยว	3,441	2,705
นวนิยาย	6,781 	16,417
วารสาร	477	786
Total	23,804	41,273

ตารางที่ 4 สถิติการยืมคืนหนังสือของวัยรุ่นของห้องสมุดที่เคพาร์ค ปี 2556

วิธีการอ่านที่กำลังเปลี่ยนแปลง

ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลกำลังเฟื่องฟู เยาวชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้สะดวกขึ้นด้วยอุปกรณ์การสื่อสารที่หลากหลาย เกิดช่องทางใหม่ๆ ในการอ่านมากมายนอกเหนือจากการอ่านหนังสือเล่มหรือการเข้าห้องสมุด ทั้งเว็บไซต์ อีบุ๊ก ออดิโอบุ๊ก แอปพลิเคชัน ฯลฯ อัตราการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั่วโลกจึงเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด

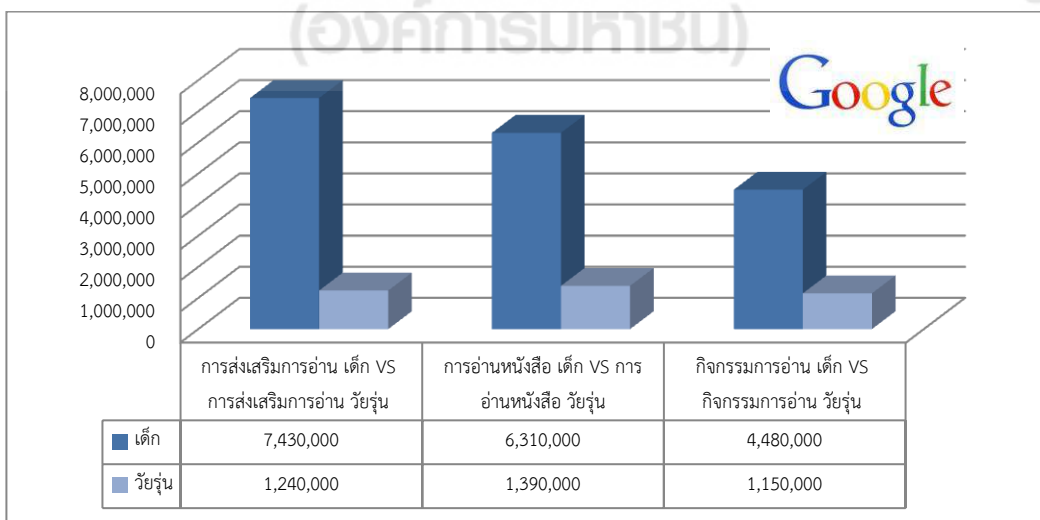
ในส่วนของประเทศไทยคาดว่าจะสามารถเห็นตัวเลขความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน จากการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2556 ซึ่งจะเผยแพร่ในช่วงต้นปี 2557 นี้ ด้านสถิติการยืมคืนซีดีเพื่อการเรียนรู้ของห้องสมุดที่เคพาร์คพบว่า มีจำนวนการยืมคืนเฉลี่ยประมาณ 400-500 รายการต่อเดือน ทั้งนี้ กลุ่มวัยรุ่นตอนปลายอายุ 19-24 ปี มีปริมาณการใช้งานสูงกว่ากลุ่มวัยรุ่นตอนต้น อายุ 14-18 ปี อย่างชัดเจน

แผนภูมิที่ 2 แสดงปริมาณการยืมคืนซีดีเพื่อการเรียนรู้ของห้องสมุดที่เคพาร์ค

การส่งเสริมการอ่านวัยเด็ก VS วัยรุ่น

หากลองค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตโดยใช้ Search Engine ของ Google เพื่อสำรวจอย่างง่ายๆ เปรียบเทียบปริมาณการส่งเสริมการอ่านระหว่างเด็กกับวัยรุ่นจะพบว่า มีปริมาณเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านในวัยเด็กมากกว่าวัยรุ่นหลายเท่าตัว ซึ่งสะท้อนถึงกลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมการอ่านที่สังคมไทยกำลังให้ความสำคัญ

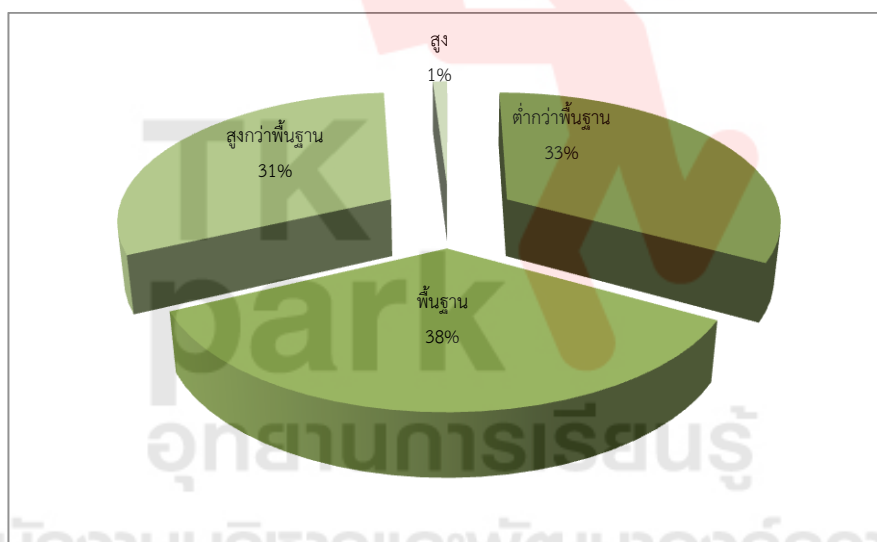
แผนภูมิที่ 3 แสดงผลการค้นหาคำสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านระหว่างเด็กและวัยรุ่น จาก Google

ความสามารถด้านการอ่านต่ำกว่าระดับพื้นฐาน

จากการสอบ PISA (Program for International Student Assessment-โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ) ปีล่าสุด 2012 ซึ่งประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน

ในส่วนของ การอ่าน ซึ่งได้แก่ทักษะที่จะเข้าใจเรื่องราว การตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมินคิดเชิงวิเคราะห์ เด็กไทยได้คะแนนในวิชานี้ 441 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ถึง 1 ระดับ คืออยู่ในกลุ่มเดียวกับนักเรียนจากเซอร์เบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ชิลี คอสตาริกา โรมาเนีย และบัลแกเรีย

นักเรียนไทยประมาณ 1 ใน 3 (ร้อยละ 33) มีการอ่านต่ำกว่าระดับพื้นฐาน (ระดับไม่ถึง 2) อีกประมาณ ร้อยละ 67 มีความสามารถในการอ่านตั้งแต่ระดับพื้นฐานขึ้นไป โดยสูงกว่าระดับพื้นฐาน ร้อยละ 31 และมีความสามารถในการอ่านระดับสูง (ระดับ 5 และ 6) ร้อยละ 0.9

แผนภูมิที่ 4 แสดงระดับความสามารถด้านการอ่านของเด็กไทย เมื่อวัดจากการสอบ PISA

การส่งเสริมการอ่านเชิงคุณภาพ

การอ่านเชิงคุณภาพ: อ่านรู้คิด มีวิจารณ์ญาณ

การส่งเสริมการอ่านในประเทศไทยมักจะสนใจในมิติเชิงปริมาณหรือพฤติกรรมการอ่าน เช่น การอ่านมากหรือน้อย กี่เล่ม กี่บรรทัด กี่นาทีต่อวัน ซึ่งข้อมูลสถิตินี้ก็นับเป็นสิ่งจำเป็นในภาวะที่สังคมไทยยังมีระดับการอ่านไม่มากนัก แต่ในขณะเดียวกัน การอ่านในมิติเชิงคุณภาพก็จำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญ เช่น เด็กไทยอ่านหนังสืออะไรและควรจะอ่านอะไร สามารถอ่านจับประเด็นหรือใจความสำคัญได้ดีเพียงใด อ่านแล้วรู้จักคิด วิเคราะห์วิจารณ์ได้หรือไม่ เพราะเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงคุณภาพที่แท้จริงของการอ่าน

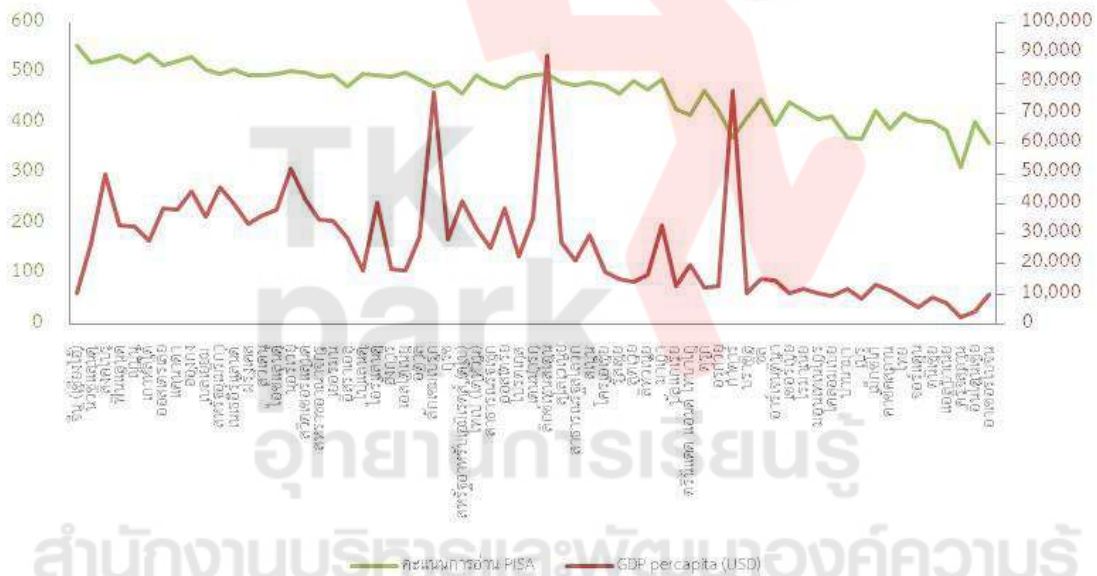
การอ่านเชิงคุณภาพเริ่มต้นตั้งแต่ผู้อ่านรู้จักเลือกหนังสือที่ดี อ่านด้วยความลึกซึ้ง รู้จักจินตนาการ รู้จักคิดวิเคราะห์ด้วยเหตุผล สามารถสังเคราะห์ความคิดใหม่ๆ หรือคิดเชื่อมโยงกับประสบการณ์ความรู้ของตนเอง รวมถึงการคิดวิจารณ์ ตัดสินคุณค่าความดีงามและประโยชน์ของสิ่งที่อ่านได้ กล่าวโดยสรุปก็คืออ่านแล้วรู้จักคิด และมีวิจรรณญาณในการแสวงหาความรู้

อ่านเชิงคุณภาพ เพื่อสังคมมีคุณภาพ

มีการศึกษาว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศสัมพันธ์กับศักยภาพในการอ่านของเด็กในประเทศ ดังจะเห็นได้จากการเปรียบเทียบระหว่างค่าคะแนนการอ่านตามการสอบ PISA 2009 ซึ่งเป็นการสอบที่เน้นการวัดการอ่านเป็นสำคัญ กับรายได้ต่อคนต่อปี (วัดจาก GDP per capita) ที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องไปในทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ (ยกเว้นเซี่ยงไฮ้ ลักแซมเบิร์ก ลิกซ์เทินสไตน์ และกาตาร์)

คะแนนการอ่าน PISA

GDP per capita (USD)

แผนภูมิที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการอ่าน และรายได้ต่อคนต่อปี (GDP per capita) ปี 2009

ใน 20 อันดับแรกของประเทศที่มีคะแนนการอ่านตาม PISA สูง ส่วนใหญ่เป็นประเทศสมาชิกในกลุ่ม OECD (Organization for Economic Co-operation and Development - องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา) ถึง 16 ประเทศ โดยมีเพียง 4 ประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก OECD ได้แก่ จีน (เซี่ยงไฮ้) ฮองกง สิงคโปร์ และลิกซ์เทินสไตน์ การอ่านและความรู้จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

นอกจากมองคุณค่าของการอ่านในแง่ของเศรษฐกิจแล้ว การอ่านที่มีคุณภาพยังนำมาซึ่งสังคมที่มีคุณภาพ กล่าวคือทำให้ผู้คนดำรงอยู่ด้วยกันอย่างมีเหตุมีผล รู้จักเปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ว่าจะเหมือนหรือแตกต่างจากตน และมีการแบ่งปันความรู้ความคิด อันจะเป็นวงจรทางปัญญาที่งอกงามต่อเนื่องไม่สิ้นสุด

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีต้นทุนทางสังคมสูง อันได้แก่ ทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ทักษะทางช่างฝีมือ และวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ซึ่งหากขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยความรู้ อันได้แก่ เทคโนโลยี การจัดการ และความสร้างสรรค์ด้วย ก็จะเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับวัยรุ่นในไทย

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาหน่วยงานต่างๆ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างแพร่หลาย ทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงของภาครัฐ ส่วนท้องถิ่น และกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) ของหน่วยงานเอกชนต่างๆ ทั้งนี้ มีหลายโครงการที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนานักอ่านเชิงคุณภาพและสนับสนุนให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้ทั้งจากภายนอกและภายใน

ค่าย “อ่าน เขียน เรียน คิด”

ค่าย “อ่าน เขียน เรียน คิด” โดย มูลนิธิเอสซีจี เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เปิดโอกาสให้เยาวชนได้พบปะสนทนากับนักเขียนที่มีชื่อเสียง เพื่อสร้าง “การอ่าน” ให้เป็นวัฒนธรรมของสังคมและมีนักอ่านเพิ่มมากขึ้น รับฟังประสบการณ์ “การเขียน” ของศิลปินในดวงใจ มีกิจกรรม “การเรียนรู้” ได้แก่ ฐานนวนิยาย ฐานเรื่องสั้น และฐานกวี และกิจกรรมวิจารณ์วรรณกรรมเพื่อให้เยาวชนได้ฝึกฝน “การคิด” วิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจารณ์อย่างมีหลักคิด

กล้าวรณกรรม

เป็นโครงการส่งเสริมทักษะการเขียนและการจัดทำหนังสือเบื้องต้น โดย ซีพีออลล์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย และสมาคมครุภาษาไทยแห่งประเทศไทย แต่จะปีจะมีแนวคิดในการจัดกิจกรรมแตกต่างกันออกไป เช่น “พินิจละคร พินิจชีวิต” “รู้คิด...ใช้ชีวิตเป็น” “ปลูกศิลปะ ปรุงปัญญา ปรับชีวิต” ฯลฯ

โครงการจะคัดเลือกเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ผลงานผ่านการคัดเลือกเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม มุ่งเน้นให้วัยรุ่นได้พินิจพิเคราะห์และมีความเข้าใจโลกและชีวิตมากขึ้น ควบคู่กันไปกับการพัฒนาความสามารถ ในการเขียนและการเป็นนักเขียนที่ดี ซึ่งเรียนรู้จากการถ่ายทอดประสบการณ์ของนักเขียนและวิทยากร

Nanmeebooks Reading Club

เป็นโครงการยกระดับการอ่านของคนไทยที่จัดโดยนานมีบุ๊คส์ ซึ่งได้รณรงค์ให้เด็กและเยาวชนไทยทั่วประเทศอ่านหนังสือผ่านโครงการนี้มาตั้งแต่ปี 2543 โดยมีครูที่เข้าร่วมโครงการแนะนำหนังสือที่ควรอ่าน ทั้งหนังสือบันเทิงคดี สารคดี และนิตยสารส่งเสริมความรู้ และให้นักเรียนสะสมยอดการอ่านใน “สมุดบันทึกการอ่าน” โรงเรียน/บรรณารักษ์/นักเรียน ที่มียอดการอ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัลและสิทธิพิเศษต่างๆ จนถึงปัจจุบันมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการแล้วกว่า 25,000 โรงเรียน ครูกว่า 50,000 คน และนักเรียนกว่า 10 ล้านคน นับเป็นโครงการส่งเสริมการอ่านของเอกชนโครงการใหญ่ที่สุดโครงการหนึ่ง

เว็บไซต์เด็กดีต่อคอม

เว็บเด็กดีต่อคอม เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับวัยรุ่นโดยเฉพาะ นำเสนอทั้งเรื่องราวเกี่ยวกับการเรียน การสอบ แพชั่น นิยาย การเรียนต่อต่างประเทศ และเรื่องผจญภัย ถือเป็นคลังนิยายออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดของไทย คือกว่า 360,000 เรื่อง (ข้อมูลเดือนมีนาคม 2557) ในเว็บไซต์มีบทวิจารณ์วรรณกรรมออนไลน์จำนวนมาก เนื่องจากเยาวชนต้องการแนะนำนิยายที่ตนชื่นชอบให้ผู้อื่นได้รู้จัก บางช่วงมีกิจกรรมประกวดนิยาย เพื่อนำนิยายที่มีคุณภาพไปตีพิมพ์จำหน่าย ล่าสุดเด็กดีต่อคอมได้พัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับอ่านหนังสือผ่านอุปกรณ์โมบายด้วย

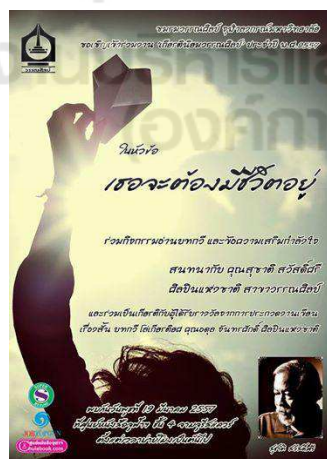
ในการประชุม TK Forum 2013 ได้มีข้อเสนอจากวงเสวนาว่า หากผู้ทำงานส่งเสริมการอ่านช่วยเข้าไปให้ความรู้เพิ่มเติมแก่วัยรุ่นนักรอ่านนักเขียนที่อยู่ในสังคมออนไลน์แห่งนี้ซึ่งมีจำนวนมหาศาล ก็จะสามารถช่วยยกระดับทักษะการเขียน การวิจารณ์วรรณกรรม และเป็นช่องทางที่จะสร้างนักเขียนที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดหนังสือได้

ชมรมวรรณศิลป์

ชมรมวรรณศิลป์ในรั้วมหาวิทยาลัยต่างๆ มีบทบาทสำคัญในการเป็นชุมชนของคนหนุ่มสาวที่รักหนังสือและมีความฝันที่อยากจะเป็นนักเขียน มีศิลปินหลายต่อหลายคนในแวดวงวรรณกรรมที่เติบโตและผ่านการหล่อหลอมมาจากชมรมเมื่อสมัยยังเป็นนิสิตนักศึกษา หรือบางท่านก็เป็นถึงศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ อาทิ นายอดุล จันทรงค์ดี อดีตประธานชมรมวรรณศิลป์ จุฬาฯ

ตัวอย่างกิจกรรมของชมรมวรรณศิลป์ เช่น วงเสวนาว่าด้วยการวิจารณ์วรรณกรรม กิจกรรมประกวดการเขียนงานร้อยแก้วร้อยกรอง จัดทำวารสารเพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ผลงานของสมาชิก จัดการแสดงทางศิลปวัฒนธรรม โครงการอบรมทักษะการเขียนประเภทต่างๆ ค่าวรรณศิลป์ กิจกรรมสนทนากับนักเขียนนักพูดที่มีชื่อเสียง และค่ายอาสาสมัครเพื่อสอนหนังสือให้กับเด็กในพื้นที่ทุรกันดาร เป็นต้น

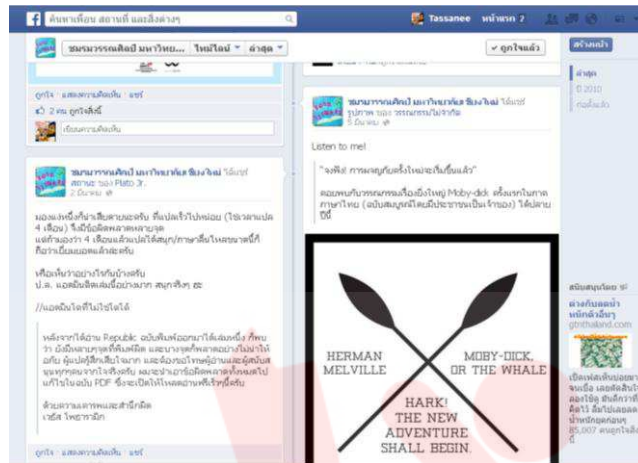

ชมรมภาษาและวรรณศิลป์
 สนับสนุนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ขอเชิญร่วมส่งผลงานเรื่องสั้น
 "สมหนาว เมาจันทร วรรณศิลป์"
 ตอน ย่อมวันวาน...
 ยื่นส่งเรื่องด้วย "สมหนาวพดบากราโต"
 จบเรื่องด้วย "คดีลัทธิก๊วยม"
 ควมยาว3-5หน้ากระดาษ4
 ขนาดตัวอักษรAngsana New16
 รางวัลชนะเลิศ 1,000 บาท
 รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 600 บาท
 รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 400 บาท
 ส่งผลงานผ่าน
 E-mail : wannasip_su@hotmail.com
 ภายในวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ.2556 นี้ เท่านั้น

เมื่อปี 2550 ได้มีการรวมตัวกันของชมรมวรรณศิลป์มหาวิทยาลัย 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน

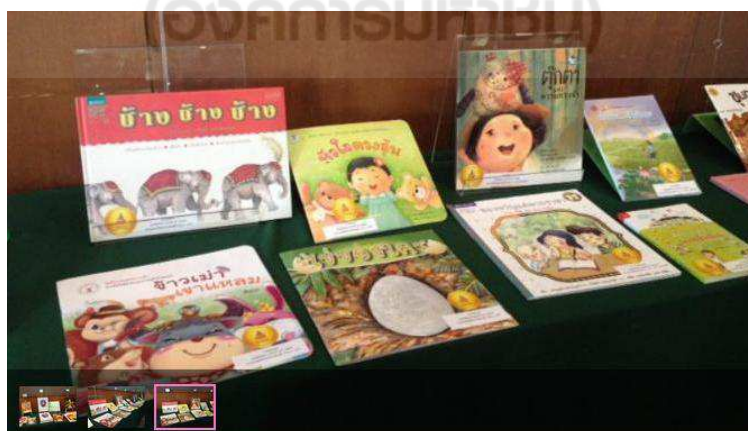
นาม ภาควิวรรณศิลป์ (League of Literature Clubs) เพื่อสรรค์สร้างงานวรรณศิลป์ร่วมกัน และแลกเปลี่ยน
ข่าวสาร/ผลงาน

ในปัจจุบันหลายมหาวิทยาลัยได้จัดทำเฟซบุ๊กของชมรมด้วย จึงเป็นช่องทางหนึ่งในการแนะนำหนังสือดี
และกระจายข่าวกิจกรรมระหว่างมหาวิทยาลัยหรือกลุ่มการอ่านอื่นๆ

โครงการประกวดหนังสือดีเด่น และการจัดทำรายชื่อหนังสือดี

โครงการประกวดหนังสือดีเด่นเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อร่วมฉลองปีหนังสือสากล ตั้งแต่ปี 2515 โดยมี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทำหน้าที่คัดเลือกหนังสือดีเด่น โดยได้ใช้วิธีระดมความคิด
เห็น อภิปราย สังเคราะห์ และแบ่งกลุ่มประชุมตามประเภทของหนังสือจนได้ข้อสรุป ผู้อ่านสามารถใช้รายชื่อ
หนังสือดีเด่นเป็นข้อมูลในการเลือกหาหนังสือที่มีคุณค่าและสาระประโยชน์เหมาะสมมาอ่าน รวมทั้งยังเป็นการ
ส่งเสริมกระบวนการผลิตหนังสือให้ผลิตงานที่ประณีต มีคุณค่าและมีสารประโยชน์ต่อสังคมเพิ่มขึ้น ประเภท
หนังสือในการประกวดแบ่งเป็น 9 กลุ่ม ประกอบด้วย สารคดี นวนิยาย กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น หนังสือสำหรับเด็ก
เริ่มหัดอ่าน อายุ 3-5 ปี หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น อายุ 12-18 ปี การ์ตูนและ/หรือ นิยายภาพ และ หนังสือ
สวยงาม

สพฐ.เผยรายชื่อหนังสือดีเด่นปี 2557

สพฐ.เผยผลการตัดสินหนังสือให้ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่น 11 เรื่อง และรางวัลชมเชย 39 เรื่อง ระบุปีนี้นักเขียนหน้าใหม่
พุดเนกาการในการเขียนหนังสือมากขึ้น

นอกจากรางวัลหนังสือดีเด่นของ สพฐ. แล้ว ในส่วนของภาคเอกชนก็มีโครงการจัดประกวดหนังสือดี เช่นเดียวกัน อาทิ เซเวนบุ๊คอะวอร์ด โดย ซีพีออลล์ และรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด โดยอมรินทร์พริ้นติ้ง เป็นต้น การประกวดและคัดเลือกหนังสือดีจากหลากหลายหน่วยงานดังกล่าวช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตเนื้อหาที่มีคุณภาพ และให้ข้อมูลแก่นักอ่านในการเลือกสรรหนังสือที่เหมาะสมกับความสนใจของตน ในขณะเดียวกัน การทำ Book list หรือรายชื่อหนังสือดี ซึ่งมีการจัดทำกันอย่างแพร่หลาย ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มข้อมูลและทางเลือกให้แก่ักอ่าน ครู บรรณารักษ์ และผู้ปกครอง ตัวอย่างเช่น หนังสือดี 100 ชื่อเรื่องสำหรับเด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน โดยสำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) 100 หนังสือดีเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย โดยสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน (สสค.) ขวนอ่าน 108 การ์ตูนไทยการ์ตูนเทศ โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับวัยรุ่นในต่างประเทศ

Book Club, Singapore

บู๊คคลับ ของสิงคโปร์เป็นกิจกรรมภายใต้แคมเปญส่งเสริมการอ่าน Read! Singapore ที่เริ่มต้นมาตั้งแต่ปี 2005 การรณรงค์การอ่านที่เป็นผลได้ค่อยๆ ก่อให้เกิดชมรมการอ่านหลายสิบกลุ่มทั่วเกาะสิงคโปร์ เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหนังสือ บางกลุ่มอาจมีความสนใจหนังสือภาษาทมิฬ ภาษามาเลย์ ภาษาจีน หรือภาษาอังกฤษ บ้างก็จับกลุ่มกันตามพื้นที่ในชุมชน กลุ่มอายุ หรือกลุ่มอาชีพ ตัวอย่างเช่น บู๊คคลับแท็กซี Sifu ของผู้ที่ใช้ภาษาจีนเป็นหลัก ทำกิจกรรมอภิปรายหนังสือที่หลากหลาย ทั้งสุขภาพ การเงิน การท่องเที่ยว และประวัติศาสตร์จีน ชมรมนี้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ชาวสิงคโปร์จำนวนมากรักการอ่านและกลายเป็นผู้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต

รูปแบบบู๊คคลับของสิงคโปร์มีหลักๆ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบแรก กลุ่มที่อ่านหนังสือเล่มเดียวกันในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งจะเกิดวงเสวนาวิจารณ์หนังสืออย่างลุ่มลึกตามมา กระบวนการที่ยากที่สุดของบู๊คคลับประเภทนี้คือ การหาความเห็นพ้องเรื่องหนังสือที่จะอ่านร่วมกัน เพราะผู้อ่านแต่ละคนอาจมีรสนิยมที่แตกต่าง

กันออกไป โดยปกติแล้วกลุ่มจะวางแผนการจัดกิจกรรมล่วงหน้าอย่างน้อย 3-4 เดือน เพื่อให้สมาชิกมีโอกาสเตรียมตัวหาซื้อหนังสือมาอ่าน

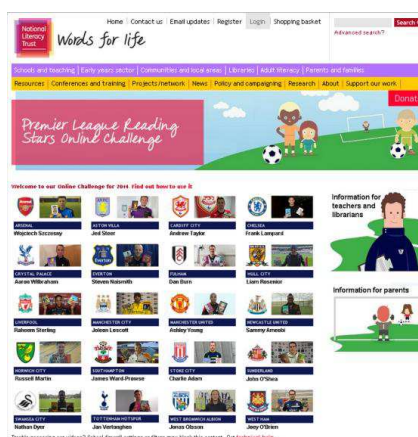
บุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นลักษณะกลุ่มนักอ่านที่แบ่งปันหนังสือกันอ่าน มีข้อดีคือจะมีหนังสือที่หลากหลายให้สมาชิกได้อ่านโดยมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด แต่โอกาสที่จะได้สนทนาอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับหนังสือจะน้อย เพราะแต่ละคนอ่านหนังสือคนละเรื่องหรือคนละเวลา

บุคคลสำหรับวัยรุ่นมักจะเป็นกลุ่มการอ่านที่ผสมผสานกับการทำกิจกรรมด้านศิลปะ งานฝีมือ เกม หรือการท่องเที่ยว และเป็นกลุ่มที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก บุคคลสำหรับเยาวชน อาทิ Artist Trading Cards Club และ Youth Reading Club โดย ห้องสมุดปิซาน Pseudo Book Club (English) Gaming Learning Community โดย ห้องสมุดจตุรัส Travel-Log Book Club โดย ห้องสมุดวัดแลนด์

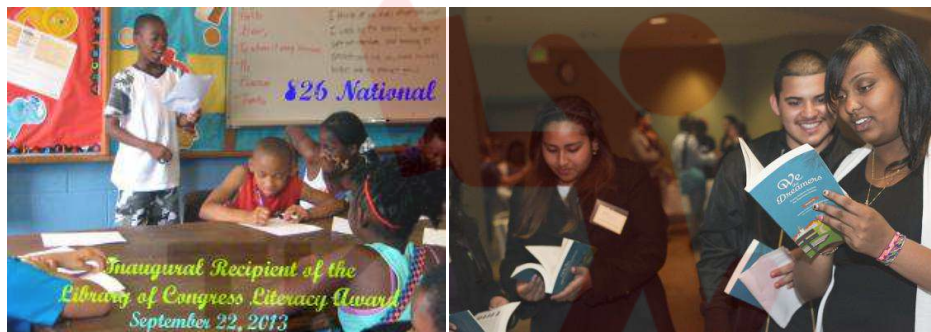
Premier League Reading Stars, England

เป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง National Literacy Trust กับสโมสรพรีเมียร์ลีก ในการรณรงค์ให้ประชาชนอ่านหนังสือมากขึ้น โดยให้นักเตะที่มีชื่อเสียงกว่า 20 คน เป็นฟรีเซ็นเตอร์แนะนำหนังสือที่ตนเองชื่นชอบและเชิญชวนให้เด็กๆ อ่านด้วย เด็กๆ สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเองผ่านทางเว็บไซต์ และเก็บสะสมคะแนนเพื่อแลกกับของรางวัล เช่น ดาวนิโกลดเคล็ดคลับการเล่นฟุตบอล โปสเตอร์นักเตะ เกียรติบัตร ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีโปรแกรมและชุดสื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับโรงเรียน กลุ่มเป้าหมายได้แก่นักเรียนประถมและมัธยมตั้งแต่เกรด 5-8 ที่มีแนวโน้มพัฒนาการทางการอ่านการเรียนรู้ล่าช้ากว่าเพื่อนร่วมชั้น เมื่อเวลาผ่านไปเพียง 10 สัปดาห์พบว่านักเรียน 75% มีปริมาณการอ่านเพิ่มขึ้นและรักการอ่านมากขึ้นด้วย

Young Adult Publishing Project, สหรัฐอเมริกา

การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกันและต่างก็เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น องค์กร 826 National จึงได้ทำโครงการ Young Adult Publishing Project เพื่อสร้างนักอ่านที่ดีโดยการส่งเสริมการเขียนรูปแบบต่างๆ ในชื่อกิจกรรม เขียนเพื่อชีวิต (Write4Life) ร่วมกับ FunDza Literacy Trust of South Africa และสร้างวงเสวนาว่าด้วยการอ่านออนไลน์ร่วมกับ Reader to Reader งานเขียนของวัยรุ่นที่มีคุณภาพจะได้รับการรวมเล่มและตีพิมพ์สู่สาธารณะ กระบวนการนี้ทำให้นักอ่านหน้าใหม่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเพื่อนนักอ่านรุ่นราวคราวเดียวกันคอยแนะนำให้คำติชม ซึ่งให้ความรู้สึกเป็นกันเองกว่าการได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ โครงการของ 826 National เป็น 1 ใน 10 โครงการที่ได้รับรางวัล Library of Congress Literacy Awards ปี 2013

World Wide Book Club: One book One Twitter

แนวคิด One Book One City หรืออ่านกันทั้งเมืองด้วยหนังสือเรื่องเดียวกันเป็นกระแสการอ่านที่เกิดขึ้นและประสบความสำเร็จหลายเมืองทั่วโลก อาทิ ชิคาโก ซีแอตเทิล เอเดนเบอร์ระ ดับลิน โซล และสิงคโปร์ ด้วยความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้พื้นที่ทางกายภาพเป็นข้อจำกัดของการสื่อสารน้อยลง One book One Twitter ได้เกิดขึ้น ภายใต้แนวคิดที่ต้องการให้คนทั้งโลกอ่านหนังสือเรื่องเดียวกัน พูดคุยเกี่ยวกับหนังสือเรื่องเดียวกัน เสมือนเป็น “บุ๊คคลับนานาชาติ”

ในกระบวนการคัดเลือกหนังสือ เจ้าของทวิตเตอร์ได้ทวิตแจ้งให้สมาชิกช่วยกันโหวตและอภิปรายจนได้รายชื่อหนังสือที่มีคนทั่วโลกอยากอ่านที่สุด 10 เรื่อง และเริ่มต้นอ่านเล่มแรกพร้อมกันในเดือนพฤษภาคม 2010 แบ่งเป็นบทให้อ่านระยะ 8 สัปดาห์ มีผู้ติดตามกว่า 1,500 คน กิจกรรมนี้ถือเป็นปรากฏการณ์อันน่าสนใจในประวัติศาสตร์แวดวงนักอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับวัยรุ่นของทีเคพาร์ค

Poet-three บทกวี 3 บรรทัด

เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างทีเคพาร์ควัฒนกับ Bookmoby เพื่อจัดกิจกรรมการอบรมและประกวด การสร้างสรรค์บทกวีในรูปแบบ “บทกวี 3 บรรทัด” หัวใจสำคัญคือการขัดเกลาความคิดและวิธีสื่อสารความคิด ให้เรียบง่ายและรวดเร็ว นอกจากจะจัดอบรมทักษะในการเขียนบทกวีแล้ว กิจกรรมนี้ยังสอนการออกแบบเลย์เอาต์ การเลือกภาพหรือรูปถ่ายมาประกอบบทกวีด้วย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เขียนมีการสร้างสรรค์ทั้งด้านวรรณกรรมและทัศนศิลป์ไปพร้อมๆกัน การประกวดบทกวีพิจารณาจากคุณภาพของเนื้อหา พลังในการใช้ถ้อยคำ การวางภาพ และประสิทธิผลในการสื่อสาร

TK แจ้างเกิดด้านวรรณกรรม (TK Young Writer)

เป็นการอบรมพัฒนาต่อยอดทักษะด้านการเขียน เพื่อร่วมสานฝันเส้นทางสู่การเป็นนักเขียนของเยาวชน โดยสร้างกระบวนการบ่มเพาะและพัฒนาทักษะด้านการเขียนที่เข้มข้น เปิดโอกาสให้เยาวชนได้ค้นหาตัวตนผ่านการเรียนรู้ทักษะและเทคนิคการทำงาน พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากนักเขียนและผู้เชี่ยวชาญในวงการ พร้อมเปิดเวทีให้เยาวชนนักเขียนรุ่นใหม่ได้มีพื้นที่แสดงผลงาน สร้างเครือข่าย จุดประกายความคิด และนำความรู้ที่ได้มาต่อยอดพัฒนาตนเองก่อนก้าวเข้าสู่วงการนักเขียน

กลุ่มเยาวชน TK Young Writer ได้รับการถ่ายทอดความรู้รอบด้านจากทีมวิทยากรนักเขียนมืออาชีพ และรุ่นพี่ TK Young Writer ในด้านกระบวนการคิด วางแผน ทุ่มเทฝึกฝนตนเองอย่างหนักเพื่อสร้างสรรค์ผลงานตามแบบฉบับของตัวเอง จนกลายเป็นงานเขียนในนิตยสารออนไลน์ Read Me Egazine

ReadCamp

เป็นกิจกรรมที่ชวนนักคิติดนักอ่านทุกประเภทมาร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้มุมมองใหม่ ๆ ถกประเด็น และตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์ตามแบบฉบับคนรุ่นใหม่บนแนวคิด “ทุกอย่างอ่านได้” ไม่ว่าจะป็นหนังสือ หนังสืโฆษณา วัฒนธรรม พฤติกรรม ฯลฯ จัดขึ้นโดยทีเคพาร์คร่วมกับกลุ่มนวัตกรรมเยาวชนเพื่อสังคม (YIY - Why Why) กิจกรรมมีลักษณะเหมือนการ “ชวนเพื่อนอ่าน” เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมจะเขียนหัวข้อและความสำคัญ ของสิ่งที่อยากจะให้เพื่อนอ่านให้ทุกคนได้มีส่วนในการเลือก หัวข้อที่ได้รับการเลือกจะถูกนำมาเป็นฐานกิจกรรม การอ่านโดยมีเจ้าของหัวข้อเป็นผู้นำประเด็น ใช้เวลาประมาณ 30 นาทีในการนำเสนอและแลกเปลี่ยนความเห็น ในแต่ละฐาน และหากมีเวลาเหลือหัวข้อที่ไม่ได้ถูกเลือกก็จะถูกนำมาทำกิจกรรมเป็นลำดับถัดไป

ข้อสังเกตของกิจกรรมการอ่านสำหรับวัยรุ่นที่จัดขึ้นโดยทีเคพาร์ค

แม้ว่ากลุ่มเยาวชนวัยรุ่นจะเป็นเป้าหมายหลักของทีเคพาร์ค แต่ตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน 9 ปี ทีเคพาร์คได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะไม่บ่อยครั้งนัก เนื่องจากการจัดกิจกรรมเน้น การส่งเสริมการอ่านในกลุ่มเด็กเป็นหลัก ส่วนกิจกรรมสำหรับวัยรุ่นก็มักจะเป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ให้ เยาวชนได้ค้นหาความถนัดและพัฒนาความสามารถของตนเอง เช่น ด้านดนตรี คอมพิวเตอร์ ศิลปะ การตลาด ฯลฯ โดยอาจจะยังขาดความชัดเจนในการเชื่อมโยงกิจกรรมเหล่านี้กับกิจกรรมการอ่าน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับกลุ่มวัยรุ่นที่ได้จัดขึ้น ไม่ว่าจะป็น บทกวี 3 บรรทัด หรือ ReadCamp เป็นกิจกรรมที่ทีเคพาร์คร่วมจัดกับภาคีส่งเสริมการอ่านอื่นๆ ดังนั้นองค์ความรู้ในการ จัดจึงไม่ได้อยู่ที่องค์กร และหากไม่ได้มีความร่วมมือต่อ กิจกรรมเหล่านั้นก็จะขาดความต่อเนื่อง